

ma már csak romokban látható templomot.

A templom tornya kb. 5 méter magasságig, míg a hajófalak teljesen léglábol épültek. A torony további 6—7 méteren megmaradt része kőből készült. A hajó hosszfa az északi oldalon 5—6 méter hosszan 5 méteres magasságról 1 méterre csökken.

A török hódoltság alatt a falu teljesen elpusztult, a templom is súlyosan megrongálódott és a jelenlegi romos állapotát ekkortól számíthatjuk. A romtemplomról szóló irodalom művészettörténeti szakkönyvekben szerepel. Fesztay Árpád olajfestménye, Morelli Gusztáv fametszete a századfordulótól található meg.

Pusztavacs újabb betelepülése a XVIII. század végén kezdődött meg, s ma kétezres lakossága büszkén viseli az „ország közepe” címet.

„Ha az ország határait egy négyszögbe helyeznénk, a meghúzott átlók Pusztavacsban metszenék egymást — magyarázta *Padt József*, az általános iskola

igazgatója. Vacson ma már egymásnak adják a kilincset a turisták. A magyar pamutipar sportklubjának természetjárói és iskolánk 2380. sz. Petőfi Sándor Úttörőcsapata az úttörőparkban helyezte el az ország földrajzi közepét jelző emléktáblát.”

Budapesttől hatvan kilométerre, az ország közepén, a tizenhétezer hektáros vacsi védett östölgyesének álljában állnak még az ötszáz esztendőös templom megmaradt falai. Mesélnek a múlttól, mesélnek a jelenről. Az erdőben a galagonya, a vadkörte bőven nyújtja termését, a fej nagyságú özlübgomba, a csiperke terülj asztalként nyújtja izes falatait. A tavasz gyöngyvirágot, s az Órdomb környékén elérülő árvalányhaj-mezőket szinte kaszálni lehetne.

Szerény megjegyzés: az idegenforgalmi propagandának érdemes lenne nagyobb figyelmet szentelni az „ország közepére”, a műemlékre és nem utolsósorban Pusztavacs gyönyörű értékeire.

Fábián Miklós

Regölők a szombathelyi múzeumfaluban

A Vas Népe karácsony előtti számában olvashatták a vas megyeiek, hogy Szombathelyen, a Múzeumfaluban a *Petőfi Sándor utcai Általános Iskola honismereti szakkörének tagjai* „pásztoroznak és regölnek” december 22-én és 23-án délután. Az egyszerű hír, s bizonyára az iskolák közti szolidaritás valóságos városi népvándorlást idézett elő. Öröm volt látni az iskolások csoportos bevonulását, valamint az autókkal és autóbuszokkal érkező kíváncsi látogatók nagy tömeget.

A délután 2 órai kezdésre „telt udvar” várta a megérkező regölő csoportot, akik bemutatójuk előtt állg tudták magukat kivonni a fotósok pergőtűzéből. Magabiztosan kiállottak be a Múzeumfalu Alsóságról betelepített háznak pitvarából a konyhába: „Szabad-e rególni?” A „Gyertek!” válaszra bátran lépdéltek be a regösök. Bej már „telt ház” (szoba) várta a csoportot

megfelelően felkészítve: az asztalon gyertyafényes karácsonyfa, alatta kicsi „beflehem” teljes díszletével, és közlében erre az alkalomra a háziasszony szerepét betöltő „nénike” az előkészített ajándékokkal.

Az 5 tagú csoportot *Bokafi Antalné*, nyugdíjas tanár, honismereti szakkörvezető tanította be nagyon sikeresen a férje által gyűjtött vasi pásztorozók és regölések felhasználásával. Remekeltek a gyerekek a vasi néphagyományból, egymás után többször is megismételték a kedves népszokást, mindaddig, míg csak tartott a kíváncsi közönségből az udvaron.

Mindenki hálás volt a kitünő ötletért, mely az előző évi próbálkozó kísérlet után most már teljes polgárjogot nyert a Múzeumfaluban, és évről évre várva várt népszokása lesz az érdeklődő városiaknak és környékbelieknek.

Laky Rezső

